

WAR IN CHECHNIA AND THE SEARCH FOR ENEMY: A WELL-TRIED RUSSIAN REMEDY FOR CONSOLIDATION AND STRENGTHENING ITS POWER

Rufat U. KERIMOV

*(Post-Soviet Studies and Cross- Cultural Communication Arch
International, Boston, USA)*

*If there are no enemies, we need to create them.
Lavrenti Beria, NKVD*

It looks like the bent of Russian society, gambling with its option of power, is coming to the end. The Russian people have made their choice.

It is Mr. V. Putin, the former KGB officer, who today is the most popular man in the Russian political arena.

In his speech at Istanbul's OSCE summit, President Clinton contrasted two situations. The first, that of August, 1991, when president Yeltsin stood on the tank in front of the Russian White House, preventing the KGB's bid to seize power. The second, that of today, President Yeltsin tapping Putin as his successor and willingly transferring power to a man from the KGB. The fact that Putin is the sixth appointee to the post of Prime Minister during such a short period of time is not surprise. Yeltsin's toying with this post has come to seem normal for the Russian people.

What is troubling is that these very Russian citizens, who yesterday accused the KGB of decades of violating their freedom, today support a Lieutenant Colonel of this organization.

There are several reasons for this change of attitude. The main reason is a desire on the part of people sick and tired of political and economical chaos to change this unhappy condition at any cost the

condition, where misery looks endless; where the government has no serious plans for the future development of the country; where members of the president's family and their buddies continue to make tens of billions of dollars and deposit them in Western banks; where payment of owed small pensions and wages is delayed for months; where an *orgy of criminality is far beyond all imagined limits*; where the Russian Parliament, which a long time ago became an unpopular comedy show, is busy with the creating of hundreds of new, non-working laws. This is a perfect time for a man like Putin, from the KGB, to come to power and he has not missed his opportunity.

Starting at his position as a new Prime Minister, Lieutenant Colonel Putin did not repeat the mistake of his predecessor, teacher, and comrade general Primakov, who began in the same position trying to bring to justice the oligarchs of the "president's family."¹ From the resignation of Primakov and from popular Russian proverb "Don't fight with a strong opponent and don't litigate with a rich" new Prime Minister learned his lesson. He found his target, differing from Primakov's attempt to strengthen his power, by pointing to Chechnia as the main cause of all of Russia's problems, unleashing new, "final battle" with the "enemy."

Organizing the new anti-Chechen campaign, Putin could manage to kill three birds with one shot. First, he acquired support from the wealthy and influential Russian criminal lobby, which after sweeping Chechens from Russian cities now can solely control a huge flow of criminal money. Second, he got the support of military circles, generals of which smelled big money from the "battle of revenge." Third, and most important, he gained the people's support, using their tendency to consolidate behind a single strong man, who can take decisive action against an enemy, using their ever-present belief in the existence of such an enemy.

The popularity of Mr. Putin in Russia skyrocketed, as did the belief of a majority of Russians in a new Western conspiracy against them. A recent opinion poll organized by the independent research center "ROMIR" in Russia shows almost eighty per cent of Russians

64

Rufat U. KERIMOV

believing all Western countries engage in unfriendly political relations with Russia.

Forty one point one per cent believe that the West wants to turn Russia into a third-world country, thirty-seven point five per cent believing that the West wants to destroy Russia. Only 15.2% think that the West wants to help Russia become a developed and democratic nation.

We have to give credit to Mr. Putin for his great use the old, but still effective political method of Russia's former rulers: Search for and punish an enemy in order to strengthen power. To appreciate how effectively former Russian rulers used this method, we need to make a brief excursion into the history of Russia. Viewing today's war in Chechnia and Mr. Putin's popularity through the lens of Russian history will not only help us to see the whole picture, but will also allow us to predict the development of events in the future. So, let's take a quick look at how in the history of Russia "search for an enemy" has worked for its governors.

It is 1917. Karl Marx's theory of the division of society into classes has been "developed" by Lenin into the theory of "Irreconcilable Contradictions of Classes in Society." The dawning Russian capitalism has been presented to the poor and ignorant majority as an irreconcilable enemy, "bloodsuckers," the "cause of all troubles." The results are known: October's coup in 1917, Civil War in 1918-20, millions of deaths, the immigration of millions of the most active and best-educated people from Russia, the loss of the intellectual genetic fund of the nation. But the young Soviet government has been immediately strengthened.

From 1924-1941, the early Stalin's rule (from the death of Lenin in 1924 until WWII) was marked by series of "detection of internal enemies."

Campaign were unleashed by the government against peasantry, calling landowners "enemies of people" leading to the extermination of the most diligent layers of Russian country society and imprisonment in Siberia tens of millions of people. Several "peasant

rebellions" were unsuccessful and only added tens of thousands of new deaths. Results: mass hunger across the country and millions of deaths by starvation.

Deaths during this period of Stalin's rule are estimated at 35-40 millions, many Russian historians saying 60-65 million. Stalin's power has been dramatically increased.

During the years on the eve of WWII (1935-1938), beside mass extermination of people in Siberia's GULAG camps, accusation against enemies of people and spies" were brought against many talented politicians in the government itself. They were also exterminated.

Comrades of Stalin unleashed a wide propaganda campaign in the mass media asking people to be vigilant and rally with the Communist Party against internal enemies and spies. On the eve of WWII, the total cleansing of capable high commanders of the Red Army, accused of being German spies, allowed the Germans in a short time at the beginning of the war to pass thousands miles deep, into territory of Russia without serious resistance.

But even such a grave danger for Russia brought little damage to the totalitarian regime. Moreover, people unequivocally supported Stalin, "The father of all nations."

Between 1941-1945, during WWII, the Russian government did not need to search for an enemy, the enemy being on Russian soil.

From 1945 to 1953, between the end of WWII and the death of Stalin, the struggle against an enemy resumed. This time the "search for an enemy" moved from the external (Germans) once again to the internal arena.

The new "enemies" many talented Russian physicians and medical scientists were brought to the people's attention. They were accused of "conspiring against the government and Stalin and attempting a coup." The death of Stalin in 1953 put a stop to the next bloody business.

Between 1956 and 1964, N. Khrushchev's coming to power was marked by a stop to searching for enemies inside the country, again

relocating the search outside. His period of rule was characterized by unleashing a tower of propaganda about NATO's conspiracy against the socialist countries of the Warsaw Pact, most of all against the USSR. Never before in its history was the world so close to destruction as it was during Khrushchev's times of military blocks poised against one another.

Crises in Korea, Cuba, Vietnam, Angola, and in other countries need no additional explanation. In the internal politics of Russia, the campaign of critics against the "cult of personality" of Stalin and mistakes of some leaders, got more internal enemies, carefully avoided criticizing the Communist Party itself.

From 1964 to 1982, L. Brezhnev's style of rule did not much differ from Khrushchev's. One remarkable detail was that the dim image of Western enemies now took the concrete shape of the USA, the new main enemy of the USSR. The internal situation in the country during these times began to change, owing to circumstances over which the government had no control.

The development of technology and communications helped to spread Western realities into the soil of the USSR's, resulting in the coming to power of reformers.

During the nineties significant changes have occurred in Russia: disintegration of the Communist Bloc and the USSR; the "parade of independence" of former Soviet Republics; liberation the people from the Communist yoke; the establishment of free and independent media; the integration of Russia and other former states into the world community and to different, mostly European, structures of economic cooperation and security; signing "Partnership for Peace" agreement with NATO by most of the countries of former the USSR, including Russia itself; free elections; and many other positive changes in the post-Soviet era. But, despite all these changes in the beginning of nineties, Russia still could not avoid starting a new search for an enemy and truly integrating itself into the world community.

—

Yeltsin's "democratic shoot down" the Russian Parliament in 1993 was an early sign, that the repressive approach in governing the country will dominate in Russia of the future. Events in Russia have begun to defy analysis, not to mention intelligent reactions to these events.

Never before were events so unpredictable to the West. Its decision to leave Russia alone to deal with its own problems; its irresponsible lending of huge amounts of money without strong controls over where and how Russia would spend this money; its quietly watching common people becoming poorer, oligarchs getting richer; its absence of a well considered foreign policy during this very important for whole world transitional period of Russia all these errors have alienated the Russian people from the West.

Left alone, Russia looked confused, unable to manage the chaos inside the country. Until now, when the "strong man" from the KGB came to power, and everything has returned to its place: the enemy is found.

Today the enemy is Chechen people, but tomorrow, a nationalistic, pseudo-"patriotic" and anti-Western hysteria already beginning to grow inside Russia, it will be...

X ü l a s a

ÇEÇENİSTANDA MÜHARİBƏ VƏ DÜŞMƏN AXTARIŞI: HAKİMİYYƏTİN MÖHKƏMLƏNDİRİLMƏSİ VƏ GÜCLƏNDİRİLMƏSİ ÜÇÜN SINANMIŞ RUS ÜSULU

Rüfət KƏRİMOV

(Post-Sovet araşdırmaları və mədəniyyətlərarası əlaqə. Arch International,
Boston, ABŞ)

Hakimiyyətin dəyişdirilməsinə risk etmək sonu yaxınlaşan Rus cəmiyyətinə xas olan meyldir. Bu dəfə ruslar Rusiyanın siyasi meydanında məşhur olan, DTK - nın keçmiş mə'muru cənab Putini hakimiyyətə gətirdilər.

ATƏT-in İstanbul sammitindəki nitqində prezident Klinton 1991-ci ilin avqustunda prezident Yeltsinin Rusiyada, Ağ evin qarşısında tankın üstünə çıxaraq hakimiyyəti DTK-dan müdafiə etməsi və sonra DTK-dan olan Putini öz davamedicisi kimi alqışlayaraq, hakimiyyəti həvəslə ona ötürməsi faktlarını qarşı-qarşıya qoydu.

Qısa müddət ərzində Putin baş nazir vəzifəsinə tə'yin olunan altıncı adam idi. Yeltsinin bu vəzifə oyunu Rus xalqı üçün adılşmışdı. Narahatçılıq ondadır ki, dünən DTK-nı onlann azadlıqlarını əllərindən almaqda günahlandıran Rusiya vətəndaşları bu gün həmin təşkilatın leytenant-polkovnikini dəstəkləyirlər. Adamların bu siyasi və iqtisadi qanşılıqdan yorulması, acınacaqlı vəziyyətdə olan ölkənin gələcək inkişafı üçün hökumətin düşünülmüş planlarının olmaması, prezidentin ailə üzvlərinin və yaxınlarının milyardlar qazanmaqda və onları Qərb banklarında yerləşdirməkdə davam etməsi, kiçik pensiyaların və əmək haqlarının ödənilməsinin aylarla gecikdirilməsi, cinayətkarlığın baş alıb getməsi və Rusiya Parlamentinin yüzlərlə işləməyən qanunlar yaratmaqla məşğul olması münasibətin bu cür dəyişməsinə səbəb oldu.

Hakimiyyətə gəlmək üçün belə əlverişli fürsəti DTK-dan olan Putin kimi adam əlindən vermədi.

Yeni baş nazir kimi fəaliyyətə başlayan cənab Putin sələfi, müəllimi və yoldaşı general Primakovun səhvlərini təkrar etmədi.

Putin Çeçenistanı Rusiyanın bütün problemlərinin səbəbi kimi göstərərək, öz hədəfini tapdı və "düşmən" ilə yeni "son döyüşə" başladı.

Çeçenistan əleyhinə yeni müharibəni təşkil etməklə Putin bir güllə ilə üç quş vurdu. Birinci, o, zəngin və nüfuzlu Rusiya kriminal lobbisinin dayağını, ikinci, bu döyüşdə külli miqdarda pulları olduğunu duyan hərbi dairələrin və generalları dəstəyini, üçüncü və ən vacibi isə, düşməne qarşı qəti hərəkət edə bilən bir şəxsin aıxasında birləşmək istəyi olan xalqın rəğbətini qazandı. Cənab Putinin Rusiyada nüfuzu göylərə qalxdı.

Son sorğuların nəticələrinə görə, rusların demək olar ki, 80%-i Qərb dövlətlərinin Rusiya ilə əlaqələrinin yaxşı olmadığına, 41,1% -i Qərbin Rusiyanı III qrup dünya ölkələrinə çevirmək istəyinə, 37,5%-i Qərbin Rusiyanı məhv etmək istəyinə inanır. Yalnız 15,2%-i fikir-ləşir ki, Qərb Rusiyanı irkişaf etmiş və demokratik ölkəyə çevirmək üçün ona kömək etmək istəyir.

Biz inanmalıyıq ki, Putin Rusiyanın keçmiş rəhbərlərinin əski, lakin hələ də effektiv sayılan "Hakimiyyəti möhkəmləndirmək üçün düşməni axtar və cəzalandır " kimi siyasi üsuldan məharətlə istifadə edir. Keçmiş Rusiya hakim dairələrinin bu üsulundan necə uğurla istifadə etmələrini qiymətləndirmək üçün bizə Rusiya tarixinə qısa səyahət etmək lazımdır.

Bugünkü siyasi hadisələri Rusiya tarixinin obyektivindən baxmaqla nəzərdən keçirmək yalnız mənzərəni tam görməyə deyil, həmçinin hadisələrin gələcəkdə inkişafını qabaqcadan söyləməyə imkan verəcək.

1917-ci il. Karl Marksın "Cəmiyyətin siniflər arasında bölünməsi" nəzəriyyəsi Lenin tərəfindən "Cəmiyyətdə siniflərin bəzi ziddiyyəti" nəzəriyyəsinə çevrildi.

Çiçəklənməkdə olan Rus kapitalizmi kasıb və cahil çoxluğa "qansoran" və "bütün müsibətlərin mənbəyi" kimi təqdim edildi. Nəticələr mə'lumdur:

1917-ci ildə Oktyabr çevrilişi, 1918-1920-ci illərdə Vətəndaş müharibəsi, milyonlarla insanın məhvi, əhalinin ən

fəal və ziyah təbəqəsinin Rusiyadan mühacirəti. Gənc Sovet dövləti isə sür'ətlə möhkəmlənirdi.

1924-1941-ci illər "daxili düşmənlərin aşkar olunması" dövrü kimi səciyyələnir. Stalinin hakimiyyəti ərzində ölənlərin sayı 35-40 milyona, Rus tarixçilərinin çoxunun söylədiyinə görə isə 60-65 milyona çatmışdı.

1941-1945- ci illərdə Rus hökumətinin düşmən axtarmağa ehtiyacı olmadı.

1945-1953-cü illər. II Dünya müharibəsindən Stalinin ölümünə qədərki müddətdə "düşmən axtarışı" fəaliyyəti ölkənin xaricindən daxilinə doğru yönəldi.

1953-cü ildə Stalinin ölümü növbəti faciənin qarşısını aldı. 1956-1964-ci illər Xruşşovun hakimiyyəti dövründə hökumət NATO-nun Varşava müqaviləsinə daxil olan ölkələrə, xüsusilə də SSRİ-yə qarşı konspirasiyası haqqında güclü təbliğat yaymaqla məş-ğul oldu. Dünya öz tarixində məhvə heç vaxt belə yaxın olmamışdı. Bununla yanaşı, bu dövrdə Kommunist Partiyasından ehtiyatla yan keçərək, Stalinin şəxsiyyətinə pərəstiş və bir çox liderlərin səhvləri tənqid edilir və çoxlu daxili düşmənlər aşkarlanırdı.

1964-1982-ci illərdə Brejnevin idarəçiliyi əwəlkindən çox da fərqlənmədi. Əsas nəzərə çarpan detal SSRİ-nin Qərbdəki düşmə-ninin dəqiqləşməsi oldu. Bu, ABŞ idi.

90-cı illərdə Rusiyada kommunist blokunun və SSRİ-nin parçalanması, keçmiş Sovet respublikalarının müstəqillik qazanması, insanların kommunist əsarətindən qurtulması, azad və müstəqil medianın yaranması, Rusiya və keçmiş Sovet respublikalarının dünya birliklərinə qoşulması kimi çox mühüm dəyişikliklər baş verməsinə baxmayaraq, Rusiya 90-cı illərin əwəllərində də "düşmən axtarışı" siyasətindən əl çəkə bilmədi.

Rusiyada baş verən hadisələr əvvəllər heç vaxt Qərb üçün belə gözlənilməz olmamışdır. Rusiya çaşqın görünür, ölkə daxilindəki qanışıqlığı idarə edə bilmirdi. DTK-dan olan "güclü adamın" hakimiyyətə gəlməsi ilə hər iş öz qaydasına düşdü.

Bugünkü düşmən çeçen xalqıdır. Qərb əleyhinə isteriya isə artıq Rusiyanın daxilində artmağa başlayır.